

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Quot nocume[n]ta infert ho[mi]ni luxuria q[uo] ad corp[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De peccato

tendi debet rōnis ordo. Et p̄ p̄ns siqd̄ circa hoc fiat p̄terq̄ ordo rōnis habet victosum erit. Hoc aut̄ p̄tinet ad rōnem luxurie vt ordinē z modū rōnis excedat circa venerea. Et ideoq̄ absq̄ dubio luxuria est peccatū. Hec Tho. Imo luxuria est vnū viciū capitale: qz ex illo hō p̄cedit ad multa pctā perpetranda q̄ om̄ia ex illo vicio tanq̄ ex p̄ncipali oriri dicunt: vt d̄t br̄s Tho. ibidē in ar. se quer̄. Cōsequēter scire oportet fm̄ b. Tho. i. j. q. lxxij. ar. v. i. rñ. ad. ij. argum. qz diabolus d̄t maxime gaudere de pctō luxurie. Rō hui⁹ assignat a sc̄to Tho. ibidē: ex eo qz pctm̄ luxurie est maxime adherētie z difficile hō ab eo eripi p̄r. Insatiabilis quippe est appetit⁹ delectabiliū: vt d̄t p̄hs in. iij. li. eth. Hieron. in epla ad amandū de diuersis q̄stioibz noui testamēt. epla incipit. Bleduis epla lōgas nō valet explicare q̄stioes. d̄t sic: Furtū: homicidiū: rapina: p̄iurū: z his similia post factū penitentiā habēt: z licz inuitet lucrū: tñ mordet p̄scia Voluptas sola ac libido etiā in ip̄o tpe p̄teritos stimulos patit̄ z titillationez carnis z incētia pcti: vt p̄ hec q̄ corrigi cupim⁹ cogitātes rursus sit materia delinquēdi. Hec Hiero. Hinc Grego. in moral. ait. Ex q̄ luxuria semel mentē alicuius occupauerit: vix eū bona cogitare p̄mittit. Sūt em̄ desideria viscosa: qz ex suggestiōe orit̄ cogitatio: ex cogitatiōe affectio: ex affectiōe delectatio: ex delectatiōe cōsensu: ex cōsensu opatio: ex opatiōe p̄suetudo: ex p̄suetudine desperatio: ex desperatiōe pcti defensio: ex defensiōe gl̄iatio: ex gl̄iatione damnatio. hec Greg. Ideo Aug. in libello de honestate mulier. d̄t sic. Inter em̄ oia ch̄ianoz certamina sola dura sunt plia castitatis vbi q̄ridiana pugna rara victoria. Et Hieron. ad p̄machiū in epla p̄solatoria de dormitiōe pauline vxoris. Que q̄dez epla incipit. Sanato vulnere: d̄t sic. Scit hostis antiquus manus cōtinēte q̄ numoz esse certamē. Facile abijct̄ qd̄ heret extrinsec⁹: interitū bellū p̄culos⁹ est. Hec Hieron. Lactati⁹ quoq̄ in. vj. li. diuinaz instructionū. ca. xxij. ita inq̄t. Cū excogitasset deus duoz sexuū rōnē attribuit ip̄is vt se inuicē appeterēt z cōiunctiōe gauderēt. Fragz ardentissimā cupiditatē cunctoz animantiū admiscuit corpibz vt in hos affectus audivissime ruerēt ea qz rōne p̄pagari z multiplicari genera possent. Que cupiditas z appetētia in hoīe vehementior z acrior inuenit̄: vel qz hoim̄ multitudinē voluit esse maiorem: vel qm̄ virtutē soli hoī dedit: vt esset laus z gl̄ia in coercendis voluptatibz z sui abstinentia. Scit q̄ aduersari⁹ ille noster q̄nta sit vis hui⁹ cupiditatis: quā qdā necessitate dicere maluerūt: eāqz a recto z bono ad malū z ad prauū trāfferunt. Hec Lactati⁹. Patet itaqz qz dura sunt p̄silia castitatis. His dictis duo nobis de horredo luxurie vicio declarāda occurrūt. Prīmū est de nocumētis luxurie. Scdm̄ p̄o de remedijs eiusdē pcti.

Quot nocumēta infert hoī luxuria q̄ ad corp⁹.

Circa p̄mū scire debes qz luxuria infert hoī varia ac multiplicata nocumēta: z q̄ntū ad corp⁹: z q̄ntū ad aīaz: z q̄ntū ad p̄tutes: z q̄ntū ad bona tēporalia. Prīmo em̄ nocet valde humano corpori: qz disponit illū ad varias egritudines atqz diuersas inducit infirmitates z vitā hoīs abbreviat. Rō hui⁹ est. Nā dicit̄ doctores medicīne: p̄cipue Galien⁹. Cōplexio seminis ē calida z hūida. generat em̄ ex claro z puro sanguie q̄ p̄ncipalia z p̄pria pascunt ac sustentant mēbra. Nū in ei⁹ euacuatōe siqz p̄ act⁹ turpes modū trāsgredit̄: nō sup̄est sanguis q̄ pascūt mēbra. Itaqz p̄tus hoīs debilitat̄: corp⁹ desiccatur: z plures defectus ac varie egritudines sequunt̄: sciaticae: podagre: passiones illiacae: dolores stomachi: p̄tignēs capiti. Inter oia aut̄ mēbra corporis hūani maxime nocet coīct⁹ stomacho: oculis: z cerebro: vt d̄t in li. p̄blematū. Nō em̄ vt ait Galienus p̄cedit a mēbris solus humor: sed etiā spūs vital⁹ p̄ arterias exit cum se hūmine. Ideoqz nō est mirū si ille q̄ est deditus venereis voluptatibz debilitat̄: qz dū corp⁹ euacuat̄: vitalis quoqz p̄tus minuitur. Et p̄terea teste Hugone

Luxuria disponit ad multas egritudines. Signanter luxuria nocet stomacho oculis z cerebro

Luxuria est imoderata carnis perulata: dulce venenū: iportuna lucis: pncelo
 sa portio / q̄ humanū corp⁹ debilitat: z virilis animi robur eneruat. Et itez. **Q**
 extrema libidinis turpitudine q̄ nō solū mentē effeminar: sed totū corp⁹ eneruat
 Nō solū maculat aiam: sed fedat psonā. Et idcirco q̄ castitatē obseruāt duri⁹
 pseruant in vita. Vñ fm Galienū eunuchi diut⁹ viuūt. Etā aialia casta sūt
 longioris vite vt plurimū. Nā elephātes vt dē magn⁹ Albertus in. xxij. lib. de
 aialib. dicunt esse aialia casta z adulteria nescire. Sūt alij q̄ dicūt q̄ elephas
 est aial mīre castitatis ita vt si pdat p̄sugē nulli copulet. Biennio autē portat
 fetus: nec amplius q̄ semel gignit: s; nec plures sed tm̄ vnū. viuūt autē trecētis
 annis. Ecōtrario autē aialia multū coeūta sunt breuioris vite: vt prz de passe
 rib: de q̄b; dē Alb. in. xxiij. li. de aialib. q̄ passeres sunt valde multi coitus et
 generatiōis: ita q̄ vnus passer in vna hora forte vigesies coit. Et caro ei⁹ ad li
 bidinē incēdit z p̄stipationē inducit. calida em̄ est z siccā. Passeres autē paz vt
 nūc ppter coitū z mobilitatē q̄ exsecāt in eis humidū vitale. Etā i libro de po
 mo legit q̄ Aristoteles phoz pnceps in mortis articulo carnis illecebras ac
 turpes actus redarguēs: inf̄ cetera dicit q̄ q̄ multū vitē voluptate venerea in/
 ueterat corp⁹ suū z substantiam suā macilentat. Sapiēs est q̄ desperit z odiuit
 hmōi delectatiōes q̄ sunt despectue z viles. Exultare em̄ debet in rpe q̄ ania
 sua appropinquat creatori suo. Ex dicitis prz q̄ coitus imoderat⁹ debilitat cor
 pus. Nā vna pollutio equaler quadragesies rāto sanguini. Vñ accidit in aliq̄
 multū coeūre vt sanguinē loco semis emittat: vt dicit scrius Tho. in. iij. li. sen.
 ol. iij. q. v. ar. j. Et Aristo. in. xv. li. de aialib. Propterea multi q̄ hmōi feces
 luxurie sequant in rabidas febres ac mortales egritudines sept⁹ incidūt. Dul
 ti quoq; ex hoc turpi ac brutalī exercitio mortui sunt. Vñ in chronica marti/
 niana dicit q̄ q̄dā in magna dignitate p̄stitutus: deditus luxurijs cū meretrī
 ce inuētus est mortu⁹. Etā Amnon filius Dauid captus carnali amore soror
 ris sue Thamar grauit infirmatus fuit: vt prz. ij. Reg. xliij. ca. Sic parit fili⁹
 nis sue a diabolo ardēs libidine infirmatus est: z volēs p̄sequi effectū turpitudi
 nis sue vt habet in etus legēda. Hinc Chryso. in li. q̄ nemo ledit nisi a seipo: dicit sic.
 Hī ho q̄ in delictijs z luxurijs vitā ducūt: resoluta q̄dē corpa z oi cera molliora
 circūferūt atq; ppe modū exāmie q̄dā infirmitate repletū. Quibusq; ad cumu
 lū maloz: podagra: tremor z imatura senect⁹ accidit. Etē eis vitā sp̄ i medicē
 z medicamētis. Sensus autē ipsi: tardi: graues: z obtusi: z q̄dāmō tā sepulci nec
 vnq; aliqd̄ locūditatis hnt. Hec Chryso. Sic igit prz q̄tū noceat luxuria cor
 poribus humanis.

Aniālla
 multū co
 euntia sē
 breuioris
 vite.
 De passe
 ribus.

Luxuria obnubilat z obscurat intellectū homīs.

Ecūdo luxuria infert hoī quissimū nocumētū q̄tū ad intellectū: qz ipm̄ obscurat
 obnubilat z obscurat. Vñ Sen. q̄ si in pncipio pmi libri declamationū intellectū
 dē sic. Nihil est em̄ tā mortifex ingenijs q̄ luxuria. Et Lactāri⁹ in. vj. li.
 diutnaz istitucionū. c. xx. dē sic. Cūq; hoī siue natura siue q̄s de nōhil mente p
 stabilitus dedisset. Hūc diuino muneri ac dono nihil tā inimicū q̄ voluptatē
 Nec em̄ libidine domināte reperāte locū esse: neq; in voluptatē regno vtutes
 posse p̄sistere. Sed ecōtrario deus idcirco virtutē dedit vt expugnaret z vni/
 ceret voluptatē: camq; egredientē fines sibi datos intra p̄scriptū coereret. ne
 bolem suauitatib; dōnitū atq; captū ditioni sue subijceret ac sempiterna mor
 te mulcraret. Hec Lactārius. Ratio huius assignat a scō Tho. in. ij. q. xv.
 arti. iij. vbi dē sic. Perfectio intellectualis operatiōis in homine cōsistit in q̄
 dam abstractione a sensibilibus phantasmatis. Et ideo quanto intellectus
 hoīs magis fuerit liber ab hmōi phantasmatis: tāto potius p̄siderare intelli.

Luxuria
 obscurat
 intellectū.